

A black and white portrait of Demi Moore. She is looking slightly to the left of the camera with a neutral expression. Her hair is pulled back, and she is resting her chin on her right hand, with her left hand also near her face. She is wearing a dark, long-sleeved top.

Demi
Moore

Läpi-
kotaisin

Muistelmat

Suomentanut
Salla Voutilainen

JOHNNY
Kniga

Läpikotaisin

MUISTEMAT

Demi Moore

Suomentanut Salla Voutilainen

JOHNNY KNIGA
HELSINKI

Ensimmäinen painos

Copyright © 2019 by Demi Moore and Pajama Party Productions, Inc.
Englanninkielinen alkuteos: *Inside Out – A Memoir*

Harper, New York, 2019

Published by arrangement with Harper, an imprint of
HarperCollins Publishers

Suomenkielisen laitoksen © Salla Voutilainen ja Johnny Kniga 2025

Kuvaliitteen kuvat Demi Mooren kotialbumista, ellei toisin mainita.

Rumi: ”Majatalo”, suomentanut Marjut Forsell (teoksessa

Laakso, Juhani: *Mielen taito*, Kirjapaja 2014).

Johnny Kniga

An imprint of Werner Söderström Ltd

Lönnrotinkatu 18 A, 00120 Helsinki

ISBN: 978-952-362-264-7

Painettu EU:ssa

Tuoteturvallisuusasioihin liittyvät tiedustelut: tuotevastuu@kniga.fi

Äidilleni, tyttärilleni ja tyttäreni tyttärille

MAJATALO

Mieli on kuin majatalo.
Saapumisia ja lähtöjä runsaasti joka päivä:
onni, masennus, kataluus
ilmentyvät tietoisuudessa kuin yllätysvieraat.

Toivota tervetulleeksi,
vaihda kuulumiset,
vilkuta hyvästiksi,
vaikka ovellesi saapuisi joukko suruja,
jotka julmasti pyyhkäisevät
huonekalut talostasi.
Kohtele kuitenkin vierailijaa kunnioittavasti.
Hän voi kirkastaa Sinulle jonkin aivan uuden ilon.

Synkkä ajatus, häpeä, pahansuopuus;
tervehdi heitä kaikkia ovella nauraen
ja kutsu heidät sisään.

Kohtaa tulijat kiitollisena,
sillä heidät on lähetetty
jostakin tuolta puolen
Sinulle oppaiksi.

- RUMI

PROLOGI

Yksi kysymys toistui mielessäni: *Miten minulle näin kävi?*

Olin aivan yksin talossa, jossa olin mennyt naimisiin ja jota olimme laajentaneet, koska lapsia oli enemmän kuin makuuhuoneita. Olin melkein viisikymmentä. Aviomies, jota olin pitänyt elämäni rakkautena, oli pettänyt minua ja päättänyt sitten, ettei halunnut yrittää korjata avioliittoa. Lapseni eivät puhuneet minulle: ei syntymäpäiväonnitteluja puhelimitse, ei hyvää joulua -tekstiviestejä. Ei mitään. Heidän isänsä, ystävä, johon olin luottanut vuosien ajan, oli poissa elämästäni. Ura, jota olin rakentanut siitä lähtien, kun muutin kuusitoistavuotiaana pois äidin luota, oli pysähdyksissä tai kenties kokonaan ohi. Olin menettänyt kaiken, mikä oli minulle tärkeää, terveytenikin. Kärsin sokaisevista päänsäryistä ja painoni laski pelottavan nopeasti. Ulkomuotoni vastasi oloani: olin jyrätty.

Onko tämä elämää? minä pohdin. *Koska jos se on tällaista, minulle riittää. En tiedä mitä teen täällä.*

Suoritin arkisia toimintoja, tein sen, mikä tuntui tarpeelliselta – ruokin koirat, vastasin puhelimeen. Vietimme pikku porukalla

DEMI MOORE

ystävän syntymäpäivää luonani. Istuskelimme olohuoneen lysähätäneellä sohvalla, ja minä tein, mitä muutkin tekivät: vedin ensin annoksen ilokaasua, ja kun sätkä kiersi kohdalleni, otin henkoset synteettistä pilveä (sitä kutsuttiin osuvasti Diabloksi).

Muistan vain sen, että seuraavaksi kaikki sumeni ja näin itseni yläpuolelta. Leijuin ruumiistani ulos kieppuviin väreihin, ja se tuntui olevan minun mahdollisuuteni: voisin jättää kaiken kivun ja häpeän taakseni. Päänsäryt ja särkynyt sydän ja tunne epäonnistumisesta äitinä, vaimona ja naisena katoaisivat noin vain.

Mutta kysymys kaikui edelleen mielessäni: *Miten minulle näin kävi?* Kaiken aikuisiällä kohdalleni osuneen onnen ja menestyksen jälkeen. Kaiken sen jälkeen, mitä lapsuudesta selviäminen oli vaatinut. Satumaisesti alkaneen avioliiton jälkeen, liiton, jossa olin ensimmäisen kerran todella yrittänyt paljastaa itseni läpikotaisin. Sen jälkeen, kun olin lopultakin solminut rauhan kehoni kanssa ja lakannut näännyttämästä ja kiduttamasta sitä – lakannut sotimasta itseäni vastaan ruoka aseeni. Ja ennen kaikkea sen jälkeen, kun olin kasvattanut kolme tytärtä ja tehnyt kaiken mahdollisen ollakseni äiti, jollaista minulla ei koskaan ollut. Enkö todella kostunut mitään siitä, että olin nähnyt niin kovasti vaivaa?

Yhtäkkiä olin taas ruumiissani, kouristelin lattialla ja kuulin jonkun huutavan: "Soittakaa hätänumeroon!"

Huusin: "Ei!", koska tiesin mitä sen jälkeen tapahtuisi. Ensin tulisi ambulanssi, sitten paparazit ja sitten TMZ julistaisi: "Demi Moore kiidätettiin sairaalaan huumausaineiden vaikutuksen alaisena!" Ja juuri niin tapahtui, aivan kuten arvasin. Mutta lisäksi tapahtui jotain, mitä en odottanut. Minä päätin pysähtyä – juostuani koko elämäni – ja kohdata itseni. Viidessä-

LÄPIKOTAISIN

kymmenessä vuodessa olin tehnyt paljon, mutten välttämättä ollut *kokenut* paljon, koska vietin suurimman osan ajasta osittain poissaolevana, pelkäsin olla omissa nahoissani, olin vakuuttunut siitä, etten ansainnut hyvää ja yritin kiihkeästi korjata kaiken huonon.

Miten minulle näin kävi? Tämä on minun tarinani.

OSA I

SELVIYTYMINEN

LUKU 1

Kuulostaa ehkä oudolta, mutta muistan lähes taianomaisena ajan, jonka vietin sairaalassa Kalifornian Mercedissä, kun olin viisivuotias. Istuin sängyssä vaaleanpunaisessa pehmo-yöpuvussani odottamassa jokapäiväisiä vierailijoitani – lääkäreitä, hoitajia, vanhempiani – ja minulla oli täydellisen mukava olo. Olin ollut sairaalassa jo kaksi viikkoa ja olin päättänyt olla paras potilas, joka siellä oli koskaan nähty. Tuossa puhtaassa, valoisassa huoneessa kaikki tuntui olevan hallinnassa: sairaalassa noudatettiin luotettavia rutiineja, joita valvoivat oikeat aikuiset. (Siihen aikaan lääkäreitä ja hoitajia ympäröi syvän ihailun aura: heitä kunnioitettiin ja heidän keskuudessaan oleminen tuntui aivan etuoikeudelta.) Kaikessa oli järkeä: pidin siitä, että tietyllä tavalla käyttäytyminen poiki ennalta arvattavia seurauksia.

Minulla oli diagnosoitu munuaisperäinen nefroosi, hengenvaarallinen oireyhtymä, josta tiedettiin hyvin vähän – sitä oli tutkittu ainoastaan pojilla, eikä juuri heilläkään. Käytännössä nefroosi on aineenvaihduntasairaus, jossa elimistön suodatusjärjestelmä ei toimi oikein. Muistan että olin kauhuissani, kun näytin turvonneita

DEMI MOORE

sukuelimiäni äidille ja näin paniikin hänen kasvoillaan. Äiti istutti minut autoon ja ajoi kiireesti sairaalaan, minne minä jäin kolmeksi kuukaudeksi.

Minun tätini opetti nelosluokkalaisia, ja hän jakoi lapsille liidut ja tussit ja pani koko luokan tekemään askartelukartongista parane pian -kortteja, jotka äiti ja isä toivat sairaalaan sinä iltpäivänä. Olin innoissani, kun sain sellaisen huomionsoituksen isommilta lapsilta, joita en tuntenut. Kun sitten nostin katseeni iloisenkirjavista korteista, näin vanhempieni kasvot. Tunsin ensimmäistä kertaa heidän pelkonsa siitä, etten ehkä selviäisi.

Kurotin koskettamaan äidin kättä ja sanoin: ”Kaikki menee hyvin, äiti.”

Hänkin oli vasta lapsi. Hän oli vain kaksikymmentäkolmevuotias.

Minun äitini, Virginia King, varttui New Mexicon Roswellissa ja oli vasta lukiosta päässyt 45-kiloinen teini, kun hän tuli rasakaaksi. Hän oli todellakin pikku tyttö. Hän kärvisteli synnytyskivuissa yhdeksän tuntia, mutta pyörtyi sitten viime hetkellä juuri ennen kuin minä putkahdin maailmaan. Ei mitenkään ihanteellinen ensimmäinen kiintymyskokemus kummallekaan meistä.

Äidissä oli sellainen puoli, joka ei elänyt aivan tässä maailmassa, mikä tarkoitti sitä, että hän osasi ajatella laatikon ulkopuolelta. Hän tuli köyhistä oloista, mutta hänellä ei ollut köyhän mielenlaatua; hän ei *ajatellut* kuin köyhä. Hän halusi, että meillä on parasta: hän ei olisi koskaan hyväksynyt kotiimme mitään halpistuotemerkkiä – ei muroja, ei maapähkinävoita, ei pyykinpesuainetta. Hän oli antelias, ulospäinsuuntautunut ja vieraanvarainen. Ruokapöydässä oli aina tilaa vielä yhdelle. Ja hän oli huolettomalla tavalla itsevarma, ei mikään sääntöihin takertuja.

Olin jo lapsena tietoinen siitä, että Ginny oli erilainen – hän ei ollut kuin muut äidit. Näen sieluni silmin, kuinka hän vei meitä kouluun: istui ratin takana, poltti tupakkaa yhdellä kädellä ja toisella meikkasi kasvonsa – virheettömästi – katsomatta edes peiliin. Hänellä oli upea vartalo, hän oli urheilullinen ja oli työskennellyt uimavalvojana Bottomless Lakes State Parkin virkistysalueella lähellä Roswellia. Hän oli myös huomattavan hyvännäköinen: kirkkaansiniset silmät, vaalea iho ja tummat hiukset. Hän oli hyvin tarkka ulkonäöstään, oli tilanne mikä hyvänsä; jokavuotisella reissulla mummon luokse isän piti pysäyttää auto, kun matkasta oli taitettu kolme neljänestä, jotta Ginny sai laitettua papiljotit päähän, niin että tukka oli viimeisen päälle, kun saavuttiin kaupunkiin. (Äiti oli opiskellut kauneushoitoa, muttei koskaan tehnyt uraa sillä alalla.) Hän ei ollut muotikuningatar, mutta osasi luonnostaan koota näyttävän asukokonaisuuden. Äiti tavoitteli aina glamouria – minun nimeni hän keksi kauneustuotteesta.

Ginny ja minun isäni, Danny Guynes, olivat vetovoimainen pari, ja he osasivat pitää hauskaa; muut pariskunnat parveilivat heidän luonaan. Isä oli äitiä vajaan vuoden vanhempi, ja hänen silmissään oli aina ilkkurinen pilke, hänellä tuntui olevan jokin salaisuus, josta haluaisi päästä perille. Hänellä oli kauniit huulet ja puhtaanvalkoiset hampaat, mutta oliivinvärinen iho: hän näytti Tiger Woodsin latinoversiolta. Hän oli hurmaava uhkapeluri, jolla oli loistava huumorintaju. Ei mikään tylsimys. Sellainen tyyppi, joka elää veitsenterällä – aina livahtamassa kuin koira veräjältä. Hän oli todella macho, juuttunut kilvoittelemaan kaksosveljensä kanssa, joka oli isompi ja vahvempi ja liittynyt merijalkaväkeen, kun taas isä oli hylätty, koska hänen toinen silmänsä karsasti niin

DEMI MOORE

kuin minunkin. Minä pidin sitä meidän erityisjuttunamme, minusta se tarkoitti, että me katsoimme maailmaa samalla tavalla.

Isä ja hänen kaksosveljensä olivat yhdeksänlapsisen perheen esikoiset. Isän äiti, joka oli kotoisin Puerto Ricosta, hoiti minua jonkin aikaa, kun olin vauva. Isoäiti kuoli, kun olin kaksivuotias. Isän irlantilais-walesilainen isä oli ilmavoimien kokki ja mahdoton alkoholisti. Hän asui luonamme, kun oli taapero, ja minä muistan, ettei äiti halunnut jättää minua kylpyhuoneeseen kahdestaan isoisän kanssa. Myöhemmin oli puhetta seksuaalisesta hyväksikäytöstä. Minun isäni, kuten minäkin, varttui kodissa, joka oli täynnä salaisuuksia.

Danny valmistui Roswellin lukiosta vuotta ennen Ginnyä, ja kun hän lähti yliopistoon Pennsylvaniaan, Ginny tunsu olonsa epävarmaksi – varsinkin kun kuuli, että Dannylla oli naispuolinen ”kämppis”. Niinpä Ginny teki sen, mitä jatkaisi koko heidän suhteensa ajan aina kun tunsu itsensä uhatuksi: hän alkoi tapailla toista miestä tehdäkseen Dannyn mustasukkaiseksi. Hän löi hynttyyt yhteen Charlie Harmonin kanssa, rotevan nuoren palomiehen, joka oli muuttanut New Mexicoon Texasista. Ginny meni Charlien kanssa naimisiinkin, joskin liitto oli lyhykäinen, koska romanssilla oli haluttu vaikutus: Danny palasi juoksujalkaa. Ginny erosi Charliesta, ja minun vanhempani menivät naimisiin helmikuussa vuonna 1962. Minä synnyin yhdeksän kuukautta myöhemmin. Tai niin minä luulin.

KUN IHMISET KUULEVAT nimen ”Roswell”, he ajattelevat pieniä vihreitä miehiä, mutta kotona kukaan ei puhunut ufoista. Minun varhaislapsuuteni Roswell oli sotilaskaupunki. Meillä oli Yhdysvaltojen suurin kiitorata (se toimi avaruussukkulan

varakiitoratana) ilmavoimien Walker-tukikohdassa, joka suljettiin kuusikymmenluvun lopulla. Roswellissa oli myös pekaanipähkinäpuutarhoja, alfalfapelloja, ilotulitusmyymälä, teurastamo ja Levi'sin tehdas. Me olimme nivoutuneet Roswelliin, olimme mitä suurimmissa määrin osa yhteisöä. Ja meidän perheemme olivat punoutuneet yhteen siinä määrin, että minun serkkuni DeAnna on myös minun tätini. (Hän on äidin siskontytär ja naimisissa isän nuorimman veljen kanssa.)

Äidillä oli reilusti nuorempi pikkusisko Charlene – me kutsumme häntä nimellä Choc – joka oli lukiossa cheerleaderina. Äiti otti joukkueen huoltajan roolin ja minusta tuli joukkueen minimaskotti. Äiti keksi kaikenlaista, kuten vei koko joukon drive-in-elokuvanäytökseen ja antoi tyttöjen maata kikattavana kasana auton takakontissa. Minä tunsin olevani yksi isoista tytöistä – mukana heidän metkuissaan. Tytöt pukivat minut samanlaiseen asuun kuin heidän omansa, ja Ginny laittoi hiukseni hienosti. Olin lukion urheilutapahtumien suuri loppuhuipennus: juoksin kentälle pikkuinen vaaleansininen asu ylläni viimeistelemään cheerin. Minulle oli jopa opetettu signatuuriliike, seremoniallinen keskisormen ojennus. Se oli minun ensimaistiaiseni esiintyjänä, ja minä nautin joka hetkestä. Minusta oli myös ihana nähdä, kuinka iloiseksi äiti tuli.

Siihen aikaan isä oli töissä Roswell Daily Recordin mainospuolella. Aamuisin isä jätti äidille tupakka-askin ja dollarin setelin, jolla Ginny osti kulmakioskista valtavan suuren Pepsin ja lipitti sitä pitkin päivää. Isä janosi menestystä: hän teki ankarasti töitä ja juhli ankarasti – välillä liiankin ankarasti. Hän lähti kylille elämöimään mukanaan joku sedistäni; he olivat sitä sorttia, jotka humalassa päätyvät tappelemaan. (Muistutus: he olivat

DEMI MOORE

tuskin kaksikymppisiä.) Ei ollut lainkaan harvinaista, että isä tuli dokausreissulta kotiin melkoisen mukiloituna. Hän rakasti sekä tappelemista että tappelujen katsomista. Kun minä olin pieni, aivan liian pieni, isä otti minut mukaansa katsomaan nyrkkeilymatseja. Muistan, kuinka seisoin noin kolmevuotiaana tuolin päällä ja tähyilin kehään. Kysyin isältä: ”Minkä värisiä pöksyjä minä kannustan?” Kaksi miestä hakkaamassa toisiaan – se oli meidän isä-tytäräikaamme.

Sekä isällä että äidillä oli niin sanotusti rento suhde totuuteen, mutta minä luulen, että isälle tuotti aitoa iloa, kun hän tunsivat voivansa jujuttaa jotakuta. Isä saattoi esimerkiksi mennä mak samaan laskua ja sanoa kassanhoitajalle: ”Heitetäänkö kolikko: tupla tai kuitti.” Isässä oli aimo annos uhkapeluria, hän yritti aina luikerrella tilanteesta kuin tilanteesta. En osannut sanoittaa tunteitani silloin, mutta isän holtittomuus ahdisti minua. Olin aina varuillani, valppaana siltä varalta, että joku suuttuisi. Muistan epämääräisesti, kuinka ollessani neljävuotias joku mies tuli hakkaamaan kotioveamme ja kuinka kauhuissani minä olin, kun en tiennyt mitä tapahtuu tai miksi, mutta tunsin kotona vallitsevan pelon. Luultavasti mies oli joku, jota isä oli huijannut. Tai ehkä isä oli maannut miehen vaimon kanssa.

Olin melkein viisivuotias, kun veljeni Morgan syntyi, ja minun suojeleuvaistoni heräsi heti. Olin aina häntä sitkeämpi. Hän on nyt iso mies, satayhdeksänkymmentäsenttinen voimanpesä, mutta lapsena hän oli piskuinen ja niin kaunis, että häntä luultiin aina tytöksi. Morgan oli vaativa lapsi, ja äiti hemmotteli häntä: ”Sen kun annat lapselle mitä se haluaa!” äiti hoki laulavalla äänellä. Muistan yhden erittäin pitkän ajomatkan Toledoön tädin luokse kyläilemään, kun Morgan oli suunnilleen kaksivuotias; vanhemmamme

antoivat etupenkiltä pullon kaljaa, jota minä juotin hitaasti Morganille koko matkan perille, samalla tavalla kuin vauvalle juotettaisiin maitoa. Tuskin tarvitsee sanoa, että siinä vaiheessa, kun me nousimme autosta, Morgan ei enää itkenyt.

En väitä, että olisin ollut täydellinen sisko, olinhan antanut Morganille lempinimen ”Peräreikä”. (Yksi suosikkituloistani piinata veljeäni oli painaa hänet lattiaan, pieraista kämmeneen ja pitää kättä hänen nenällään.) Mutta minulle oli jo varhain selvää, että minun piti huolehtia hänestä – meistä molemmista, oikeastaan, koska meidän vanhempamme eivät olleet varsinaisesti helikopterityyppejä. Kerran, kun Morgan oli kolme- tai neljävuotias, hän katseli ulos ikkunasta samalla, kun hyppi sohvän selkänojan päällä, ja minä muistan, kuinka sanoin äidille: ”Morgan putoaa ja satuttaa itsensä!” Hän putosikin, tietysti, ja minä yritin napata hänet, mutta olin liian pieni. Ehdin väliin, mutta en pystynyt estämään häntä lyömästä päätään sohvapöydän kulmaan. Kohtaus oli kuin elokuvasta: äiti loikkasi jaloilleen ja huusi: ”Älä liiku!”, sitten hän kietoi Morganin verta vuotavan pään ympärille pyyhkeen, ja me kiidätimme Morganin sairaalaan. Pikkuveli oli murtanut kalionsa, ja kun hänen päänsä oli tikattu kuntoon, hän näytti pitkän aikaa Frankensteinin hirviöltä.

Perheemme muutti pian Morganin syntymän jälkeen Roswellista Kaliforniaan, se oli ensimmäinen muutto lapsuuttamme määrittäneiden muuttojen sarjassa. Äiti oli saanut selville, että isällä oli sivusuhde, ja niin Ginny teki, mitä hänen äitinsä oli opettanut tekemään silloin, kun aviomies pelehtii vieraiden naisten kanssa: hän siirsi isän pois ”ongelman” luota. Suvun naisten mieleen ei tainnut juolahtaa, että jos uskottoman aviomiehen ottaa mukaansa, ongelma seuraa mukana, minne ikinä meneekin.

DEMI MOORE

Useimmille ihmisille ajatus muuttamisesta on iso juttu. Kaikki muuttuu; pitää etsiä uusi paikka, jossa asua, tulee hässäkkää ja stressiä asettumisesta ja uuden lääkärin ja pesulan ja ruokakaupan etsimisestä – puhumattakaan siitä, että lasten pitää sopeutua uuteen kouluun ja koulubussien reitti pitää selvittää ja niin edelleen. Se vaatisi paljon ajatustyötä ja valmistelua ja suunnittelua.

Meillä ei ollut sellaista. Olen laskenut Morganin kanssa, että vaihdoimme koko lapsuutemme ajan koulua ainakin kahdesti vuodessa ja monesti useamminkin. Minä ymmärsin vasta paljon myöhemmin, että kaikki eivät eläneet sillä tavalla. Kun kuulen ihmisistä, joilla on ollut samat kaverit päiväkodista lähtien, en osaa kuvitella millaista se on.

Muuttamisesta ei pahemmin puhuttu meille lapsille. Oli vain voimistuva tunne siitä, että jotain oli meneillään, suunnitelmaa haudottiin, ja ennen kuin ehdimme kissaa sanoa, olimme tien päällä jonkin vanhempieni vuosien varrella omistaman auton kyydissä, jotka kaikki olivat väriltään maanläheisiä: oli ruosteenväriinen Maverick, ruskea Pinto, beige Ford Falcon. (Ne olivat kaikki upouusia, paitsi isän armas vuoden -55 vaaleansininen Chevrolet Bel Air.) Muuttaminen esitettiin usein välttämättömyytenä: isä oli niin taitava siinä mitä teki – ja hän oli taitava siinä mitä teki – että häntä tarvittiin toisessa lehdessä toisessa kaupungissa. Meidän tehtävämme oli tukea häntä. Varhaisina vuosina muuttaminen ei tuntunut isolta jutulta eikä vastoinkäymiseltä. Me vain teimme niin.

OLIN YKSITOISTA, kun jouduin toisen kerran sairaalaan munuaisten takia, ja se tapahtui heti yhden isän sivusuhteen jälkeen – sattumaa tai ei. En tietenkään silloin varsinaisesti tiennyt,

että isä petti äitiä, mutta en voi olla miettimättä, oliko munuais-ten temppuilu minun elimistöni tapa ilmaista, mitä kotona oli meneillään. Se ei ollut kummoinenkaan laastari, mutta palautti huomion ainakin hetkeksi meidän perheeseemme.

Ironista kyllä, niihin aikoihin elämä oli ollut poikkeuksellisen vakiintunutta: me olimme muuttaneet takaisin Roswelliin muutamaa vuotta aikaisemmin, ja se oli tuntunut kotiinpaluulta. Asuimme hurmaavassa kolmen makuuhuoneen talossa: minulla oli oma huone, jossa oli vaaleanpunainen pylvässänky ja päiväpeite sävy sävyyn. Morgan jakoi huoneensa isän pikkuveljen Georgen kanssa. (George oli asunut meidän kanssamme siitä lähtien, kun minä olin viisivuotias – niin liikkuvaisia kuin vanhempani olivatkin, he olivat yhtään epäröimättä ottaneet Georgen hoteisiinsa, kun isän äiti kuoli eikä Georgella ollut paikkaa, minne mennä. Hän oli minulle kuin isovelji.) Me olimme ystävyystyneet tien toisella puolella asuvien lasten kanssa ja kuljimme sulavasti edestakaisin talojen välillä – se oli ensimmäinen kerta, kun olimme asuneet yhdessä paikassa niin kauan, että ehdin saada kavereita, jotka pystyn oikeasti muistamaan.

Yhtenä päivänä olin kävelemässä koulusta kotiin, kun tunsin, miten erikoinen kuumuus levisi vartalon läpi. Vatsan ja kasvojen iho muuttui kireämmäksi ja kireämmäksi. Ryntäsin vessaan ja vedin housut alas, jotta näkisin, onko pimppi kunnossa, mutta sillä kerralla minä turposin kaikkialta.

Roswellin St. Mary's Catholic Hospital -sairaalassa minä olin nunnien ympäröimänä. Asetuin pian tuttuihin rutiineihin: virtsan määrää piti seurata ja verinäyte ottaa kahdesti päivässä – niitä pikkuisia muoviportteja ei ollut vielä keksitty, joten hoitajan piti joka kerta tökätä uusi neula minun suoneeni. Kaikesta pistelystä

DEMI MOORE

ja tökkimisestä huolimatta minulla oli levollinen olo, koska tiesin, että minusta pidetään huolta.

Morgan tarvitsi sattumalta samaan aikaan tyräleikkauksen, ja meidät pantiin samaan huoneeseen. Minä olin sairaalaelämän asiantuntija ja sitä paitsi hänen isosiskonsa, joten niin kauan kuin me olimme siinä huoneessa, minä päätin asioista. (Me tosin riitelimme siitä, mitä televisiosta katsotaan, ja koska tämä tapahtui ennen kaukosäädinaikaa, kanavan vaihtamiseksi piti kutsua nunna paikalle. Morgania se ei haitannut – hän oli kuusivuotias – mutta minua huolesti maailman parhaan potilaan statuksen menettäminen. Kun Morgan toipui, en ollut pahoillani hänen lähdöstään.)

Pääsin palaamaan kouluun, mutta jouduin edelleen antamaan säännöllisesti virtsanäytteen ja minut haettiin tunnilta rehtorin toimistoon, missä söin välipalani valvotusti. Olin steroideista niin turvoksissa, että yksi luokkakavereistani kysyi, olenko minä Demin sisko. Minulla ei ollut samalla tavalla erityinen olo kuin sairaalassa; minua hävetti ja tunsin itseni erilaiseksi. En halunnut, että muut näkevät minut sellaisena.

Niinpä olin lähes helpottunut, kun äiti ja isä kertoivat, että me muutamme taas. Sain myöhemmin tietää, että äiti oli pyykätessään löytänyt isän kalsareista punertavan häpykarvan, ja löytöä seuranneen mittelön vääjäämätön lopputulos oli se, että tilanteeseen on vain yksi ratkaisu: muuttaminen. Tällä kertaa poikkeuksellisen kauas, Yhdysvaltojen toiselle puolelle Pennsylvanian Canonsburgiin.

Se oli iso juttu. Äiti ja isä istuttivat meidät alas ja kertoivat muutosta etukäteen, mikä teki koko asiasta astetta vakavamman. Ja sillä kertaa me vuokrasimme oikean kuorma-auton. Muistan, kuinka kyytiin lastattiin meidän sänkymme, vihreä sohva, äidin

keraamiset peltopyyt ja sohvapöytä, johon Morgan oli lyönyt pänsä. Kun kaikki oli pakattu, ohjaamossa ei tuntunut olevan enää tilaa meille kaikille. Äiti ehdotti puoliksi leikillään, että minä voisin istua hänen jaloissaan pelkääjän paikan jalkatilassa. Tartuin äidin ehdotukseen. Siellä alhaalla oli hauskaa: otin viltin ja matkattynyn ja tein itselleni oman pikku luolan. Ajomatka oli hyvin pitkä, ja se piteni entisestään lumimyräkän takia, joka oli niin paha, että isän piti ajaa sivuun, koska hän ei nähnyt tietä. Minä olin alhaalla lämmittimen luona, niin että minulla oli oikein mukava ja turvallinen olo.

CANONSBURGISSA OLI hyvin erilainen kulttuuri kuin New Mexicossa ja Kaliforniassa. Me olimme ”y’all”-perhettä, kun taas Canonsburgissa kaikki sanoivat ”y’uns”. (Äidillä oli vahva aksentti, missä olimmekin; Morgan osaa imitoida upeasti äidin vakiotilasta: ”a big ole Coke and a b’rito” – siis burrito.) Muutos oli erityisen raskas Morganille, joka oli introvertimpi kuin minä ja joutui usein kiusatuksi. Minä olin kestävämpi, ärhäkempi. Minun selviytymiskeinoni oli marssia uuteen tilanteeseen ja vaihtaa oitis etsivävaihteelle: Miten homma toimii täällä? Mistä porukka tykkää? Ketkä voisivat olla minun liittolaisiani? Ketä kannattaa pelätä? Kenellä on valtaa? Ja tietenkin, se suuri kysymys: miten minä voisin sopia joukkoon? Yritin murtaa koodin, päättellä mitä minun pitää tehdä ja onnistua siinä. Näistä taidoista tulisi myöhemmin välttämättömiä.

Me asetuimme rivitalolähiöön alueelle, jolla oli paljon mäkiä ja lampi, joka jäätynä talvisin, eli me pääsimme luistelemaan. Morgan oppi ajamaan polkupyörällä. Minä olin yksitoistavuotias ja

DEMI MOORE

rakastin voimistelua. Olin myös murrosiän kynnyksellä. Halusin kuollakseni saada rinnat, iltaisin makasin sängyssä ja oikeasti ruikoilin rintoja.

En ollut enää lapsi, mutta äidin mielestä meillä piti silti olla lapsenvahti. Hän ei luottanut siihen, että minä katsoisin Morganin perään itsekseni. Äiti palkkasi lapsenvahdiksi tytön, joka oli yhden luokkakaverini – kutsutaan häntä vaikka Coreyksi – isosisko, ja Corey sattui olemaan paljon kehittyneempi ja kypsempi kuin minä. Minä murjotin, kun Coreyn sisko tuli meille, enkä halunnut tehdä mitään hänen kanssaan. Seuraavana aamuna Corey pahensi nöyryytystä ilmoittamalla koko koulubussille: ”Demi taitaa vieläkin tarvita lapsenvahtia.”

Voin vieläkin tuntea, kuinka häpeän kuuma polte levisi pitkin vartaloani. Minua raivostutti, että äiti oli pannut minut sellaiseen tilanteeseen – oli järjestänyt minut ansaan. Minulla oli niin paljastettu olo, että luulin kuolevani.

Minä en aikonut antaa tapahtuneen määrittää aikaani Canonsburgin koulussa. Minä en tarvinnut lapsenvahtia. Minä tarvitsin poikaystävän.

Valitsin luokan söpöimmän pojan: sinisilmäisen, pörrötukaisen blondin nimeltä Ryder. Ja varsin lyhyen ajan kuluttua minä juhlin voittoani, pöyhistelini ympäri koulua käsi kädessä hänen kanssaan. Se tuntui oikeasti todella mukavalta – jonkin aikaa.

SILLÄ VÄLIN KUN minä elin normaalia esiteinitytön arkea, vanhempieni ote alkoi lipsua. En saa koskaan tietää, mikä oli heidän alamäensä katalysaattori Canonsburgissa, mutta sinä keväänä elämään alkoi ilmestyä kupruja.

JOHNNY
Kniga

www.johnnykniga.fi

99.1

978-952-362-264-7